

Thy Økobær planter og lægger om

Thy Økobær er under omlægning til økologi og eksperimenterer med bær på 31 hektar. Virksomheden efterlyser hjælp til forarbejdningen, så den kan efterkomme de mange forespørgsler på lokale varer

Niels-Chr. Bach Nielsen, Bakgaarden ved Snedsted i Thy, har plantet 3,5 hektar med havtorn fordelt på flere sorter. Bærrene kan høstes som økologiske i 2018.

Thy Økobær er navnet på det nye brand hos parret Dorte og Niels-Chr. Bach Nielsen i Thy. De driver ejendommen Bakgaarden på 115 hektar ved Snedsted, 20 kilometer sydvest for Thisted og en halv snes kilometer fra Vesterhavet, hvor vestenvinden har skabt og præget naturen. Læhegn er af afgørende betydning for, at både planter og mennesker trives.

- Faktisk planter vi læhegn med 50-75 meters mellemrum for at få læ nok til bærarealerne. Hybridpoppel er den foretrukne art, eventuelt plantet i dobbelt-rækker. Det er et robust træ, som hurtigt giver læ, og som ikke får så mange rod-skud, fortæller Niels-Chr. Bach Nielsen, mens vi mellem bygerne trasker en tur rundt i de våde bærmarker i det kuperede terræn få kilometer fra Thy Nationalpark.

Efterspørgsel efter lokal økologi

Niels-Chr. Bach Nielsen er femte generation på Bakgaarden, hvor minkavl i årtier været den vigtigste indtægtskilde - pt. med 3.200 tæver. De sidste 15 år har parret også dyrket konventionelle solbær og har en overgang været oppe på 25 hektar.

- Men de senere års lave afregningspriser på solbær har bevirket, at vi har reduceret arealet, så vi nu kun har 9,5 hektar tilbage, forklarer Niels-Chr. Bach Nielsen, der ikke høstede sine solbær i 2015 på grund af de ekstremt lave industripriser. I stedet er de gået i gang med en række andre bærarter.

- Mange storkøkkener, restauranter og cateringfirmaer kontakter os og efterspørger forskellige typer af bær. Derfor har vi nu plantet både havtorn, stik-

kelsbær, blåbær, røde og hvide ribs samt Aronia. Aftagerne går efter lokale bær, men mange efterspørger også økologi og vil godt betale ekstra for det. Derfor har vi besluttet at lægge arealerne med bær om til økologi, fortæller Niels-Chr. Bach Nielsen, der så småt begyndte at tænke i økologiske baner for få år siden, da Nissen Consult i Aarhus kontaktede virksomheden for at høre, om de ville være med i et økologiprojekt med kinesisk bukketorn.

- Vi har overvejet økologien længe, men nu er vi kommet så langt, at vi tror, det er fremtiden. Forbrugere i storbyerne vil have økologi, men også de mange små producenter af fødevarer og det offentlige i hele landet køber mere og mere økologisk, så vi mener, at tiden er inde nu, siger Dorte Nielsen, der har fået henvendelser fra blandt andre Det Gode Køkken i Holstebro, krokøkkenet Halkær Ådal, Limfjordsbryggeriet, plejehjem, sygehuse, efterskoler med flere, der alle vil købe grydeklare, lokale økobær.

Mangler hjælp til forarbejdning

- Bærrene skal være nemme for køkkenpersonalet at håndtere, det vil sige skyllede, rensede og løsfrosne i passende portioner. Vi har bærrene, og om et par år er de alle økologiske, men vi mangler endnu at få styr på forarbejdningen til løsfrost, lyder det med nogen bekymring fra Niels-Chr. Bach Nielsen, der efterlyser nogle, der kan skylle, ribbe, sortere og løsfryse Thy-bærrene.

Parret vil gerne have fundet en løsning indenfor to år, for til den tid er alle arealerne med bær hos Thy Økobær lagt om til økologi.

- Vi kan godt få hjælp til forarbejdningen hos en større fabrik, men vi kan ikke være sikre på, at vi får vores egne bær tilbage. Og så går ideen med lokale varer jo fløjten, og vi kan ikke sælge dem under navnet Thy Økobær, påpeger Niels-Chr. Bach Nielsen, der er tænker på, om der mon findes andre danske producenter med samme udfordring inde på livet.

- I så fald kan vi samarbejde om at få opgaven løst, eventuelt ved i fællesskab at

Dorthe og Niels-Chr. Bach Nielsen leverer friske bær i mindre målestok til interesserede storkøkkener, restauranter og gårdbutikker. I fremtiden håber de at kunne sælge løsfrosne bær.

en række forskellige bærkulturer. Senest har de plantet 20.000 buske med den tornfrie stikkelsbærsort Tatjana.

- Vi planter Tatjana for at undgå torne i det høstede produkt. Vi høster nemlig først stikkelsbærrene, når de er naturligt modne og har et højt sukkerindhold. Så smager de meget bedre, og det kan kun-

Den tornfrie stikkelsbærsort Tatjana er plantet på 7,5 hektar hos Thy Økobær her i efteråret 2015.

derne lide, fordi det giver en helt anden smag i det færdige produkt, forklarer Dorthe Nielsen og tilføjer, at hvis buskene har torne, drysser de nemt ned i de maskinhøstede bær.

Havtorn er nok den kultur, thyavlerne oplever allerstørst interesse for. Derfor har parret i år plantet 3,5 hektar med forskellige sorter: Frugana, Leikora, Gold Rain og Lord

- Havtorn er en nem plante, både hvad angår gødskning og plantebeskyttelse. Den er oplagt til økologi, og så regner vi også med, at vi selv kan stå for forarbejdningen af bærrene til løsfrost. ■

stable et produktionsapparat på benene.

- Vi er ikke i tvivl om, at der er afsætning for bærrene. Derfor er det rent ud sagt træls, at vi ikke kan levere de forarbejdede bær, når nu vi har råvaren. Ud fra en snes seriøse kontakter og interesserede i netværket Regional Madkultur Thy-Mors regner vi med at kunne sælge 50-100 ton løsfrosne bær, mener Niels-Chr. Bach Nielsen, der er indstillet på at plante endnu flere hektar med bærbuske, hvis det lykkes at få gang i processen.

Mange forskellige slags bær

Fra kun at have solbær på ejendommen har Dorthe og Niels-Chr. Bach Nielsen nu

Thy Økobær på Bakgaarden

	Areal	Omlagt til øko
Solbær	9,5 hektar	2017
Røde ribs	5,5 hektar	2016
Blåbær	2,0 hektar	2016
Hvide ribs	2,0 hektar	2016
Stikkelsbær	7,5 hektar	2018
Havtorn	3,5 hektar	2018
Aronia	1,0 hektar	2018

Læhegn er alfa og omega for bærproduktion i det forblæste Thy. Hybridpopler kommer hurtigt i vejret.

Aroniasorten Viking er nyplantet på én hektar.